

Internrevision av Gruppcertifikat 2025 – sammanfattande rapport

Denna rapport redovisar hantering av utförande, resultat/måluppfyllnad samt analys avseende genomförd internrevision av Billeruds gruppcertifikat 2025. Internrevisionen genomförs årligen och ligger till grund för resursplanering, behov av systemuppdateringar, utbildningsbehov mm.

Generellt om gruppen

Antalet medlemmar i gruppen har fortsatt att öka under 2025, men målsättningen kring antalet nya medlemmar nåddes inte helt. Ett tiotal medlemmar har lämnat gruppen på grund av byte av samarbetspartner eller försäljning av skogsinnehav.

Generellt fungerar arbetet med gruppen bra och medlemmarna är intresserade och delaktiga på flera sätt, vilket aktivt bidrar till att standarden efterlevs. De medlemmar som internreviderats under året och som genomfört åtgärder på egen hand har uppvisat god efterlevnad och förståelse för certifieringskraven, vilket varit väldigt kul att se!

Urvalsprocessen

Urval för revisioner av skogsägare baserades på medlemsantalet den 2 april 2025.

Urval av skogsägare för internrevision baseras på följande:

- Gruppmedlemmar som inte haft en extern- eller internrevision de senaste två åren. Undantag kan göras för medlemmar där det förekommer stora risker eller andra aspekter som motiverar internrevision med tätare intervall.
- Urvalet av medlemmar som ska revideras sker till största del slumpmässigt, men med en vägning mot areal och riskfaktorer. Ju större areal och ju högre bedömd risk, desto större sannolikhet att bli utvald.
- Tre medlemmar har valts ut utanför det slumpmässiga urvalet pga. brist på enkätsvar de senaste åren och ett antal har valts ut utifrån enkätsvaren för verksamhetsåret 2024.
- De risker som tas i beaktande uppdateras årligen utifrån erfarenheter i verksamheten.

Reviderade skogsägare

Totalt reviderades 27 av gruppcertifikatets medlemmar. Gruppens största medlem Marma skog reviderades inte under året. De senaste åren har Marma skog reviderats mycket noggrant och eftersom det inte utförs särskilt många åtgärder hos medlemmen undantas den från revision i år. Kravet är att skogsägare >5 000 ha och <50 000 ska revideras minst vart femte år.

Totalt gjordes fältbesök på 24 av de reviderade medlemmarna, vilket motsvarar 89 % av urvalet. Detta når inte fullt Billeruds mål som är att fältbesök ska genomföras på minst 90 % av de reviderade skogsägarna. Hanteringen kan dock motiveras utifrån skogsägarnas aktivitet de senaste åren.

Fokusområden

Baserat på tidigare års avvikelser och risker samt för att säkerställa att alla standardkrav kontrolleras under en femårsperiod, var de särskilda fokusområdena vid 2025 års revision följande:

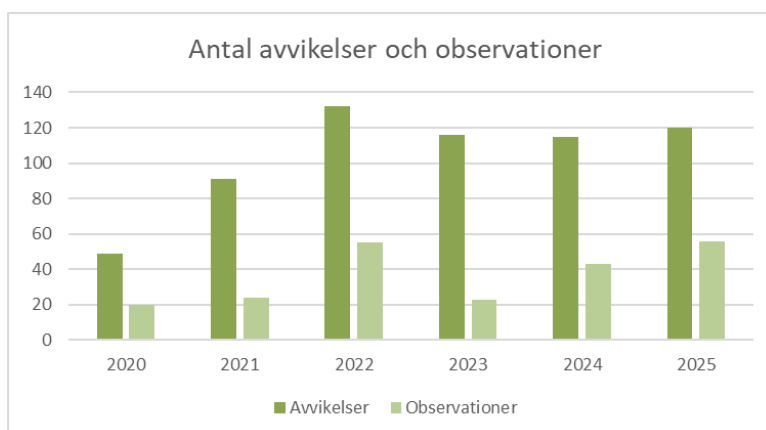
- Skogsägarens egna åtgärder
- Hantering av samverkan med rennäringen
- Åtgärder utförda av annan entreprenör än Billerud
- Ev. virkesförsäljning till annan part än Billerud

Avvikelser och observationer

Avvikelser	120 st
- varav stora	11 st
Observationer	56 st

De stora avvikelser som noterats gäller endast intern hantering av administration och inte något standardkrav. Avvikelserna är jämnt fördelade över Billeruds olika geografiska distrikt.

Antalet avvikelser och observationer har de senaste åren ökat en aning (se diagram nedan). Detta beror till viss del på att gruppens storlek ökat och således revideras fler skogsägare per år, antalet avvikelser och observationer är inte vägt mot antalet reviderade medlemmar. En stor anledning till ökningen är dock att mer tid och resurser har kunnat läggas på internrevisionen och därmed har detaljgraden i kontrollerna varit högre.

Billerud har valt att notera avvikelser och observationer detaljerat på varje medlem i stället för verksamheten som helhet. Detta för att kunna precisera och hantera dessa på detaljnivå. Många avvikelser gäller innehållet i skogsbruksplaner. Detta beror till stor del på att många av de granskade planerna är äldre samt att de granskats med hög noggrannhet. De mest återkommande bristerna i skogsbruksplanerna gäller detaljkrav om administrativt innehåll.

De avvikelser som återkommer inom organisationen och behöver hanteras mer övergripande i är bland annat nedanstående. Hanteringen och arbetet med att lösa dessa har till viss del pågått/påbörjats redan under 2025 och kommer fortlöpa med kompletterande aktiviteter under 2026.

Produktionsfunktionen haft exempelvis haft fler utbildningar än tidigare år under 2025 och har där fokuserat på de delar som är relevanta för dem. Arbetet med att nå ut till och fortbilda våra entreprenörer och maskinlag kommer fortgå under 2026.

- För få ställda högstubbar
- Återrapport finns inte alltid från både skördare och skotare
- Val av stammar till naturvärdesträd/val av träd till högstubbar inte optimal
- Äldre skogsbruksplaner saknar visst administrativt innehåll
- Andelen avsättningar/anpassat brukande behöver öka för att nå målet om att alla gruppmedlemmar ska bära sig själva senast 2030 (dvs. ha 10 %)

Resultat från den årliga enkäten

Enkäten som skickades ut 2025 omfattar händelser hos medlemmarna under 2024. Totalt skickades enkäter ut till över 260 medlemmar och av dessa besvarades 93 %, vilket är ett gott resultat och överstiger Billeruds mål på 90 % svarsfrekvens. Enkäten visade på att andelen medlemmar som är

självaktiva i skogen fortsatt är relativt stor. Fritextsvaren ger en tydlig bild av hur medlemmarna tar till sig information och många anger att de utför åtgärder på egen hand i samråd med sin lokala kontakt på Billerud. En övervägande majoritet anger att de känt sig trygga med utförandet av åtgärd. De som hanterar icke-organiskt avfall beskriver tydlig och godtagbar hantering av detta. Önskemål om mer information om vad certifieringen innebär för utförandet med tillhörande exkursionsdagar efterfrågas.

Hänsynsuppföljning

Från och med 2023 genomförs en så kallad hänsynsuppföljning på trakter (dvs. utförda åtgärder) som Billeruds fältköpsorganisation ansvarat för. Hänsynsuppföljningen genomförs årligen på köptrakter utförda enligt BillerudHänsyn. Under 2025 kontrollerades 73 st trakter som lottats fram slumpvis. Hänsynsuppföljningen genomförs i syfte att bedöma målefterlevnaden av miljöhänsyn vid föryngringsavverkning. Hänsynsuppföljningen syftar också till att ge Billerud vägledning i förbättringsområden för prioritering av uppföljning, utbildning och utveckling av arbetssätt.

Hänsynsuppföljningen avser att kontrollera följande aspekter:

- Andel trakter utan körskador med stor och måttlig påverkan
- Andel trakter med godkända kantzoner
- Andel godkänd kantzonssyta
- Andel godkänd hantering av hänsynskrävande biotoper
- Andel godkänd areal hänsynskrävande biotoper
- Andel trakter med rätt hantering av högstubbar
- Medelantal högstubbar/ha
- Andel trakter med rätt hantering av gröna träd/levande träd/evighetsträd
- Andel trakter med rätt hantering av kal yta
- Andel trakter med rätt hantering av kulturlämningar
- Andel godkänt hanterade enskilda kulturlämningar
- Andel trakter med rätt hantering av fornlämningar
- Andel godkänt hanterade enskilda fornlämningar

Det är generellt samma personal/entreprenörer som genomför planering och utförande av åtgärder för Billeruds köpverksamhet som för gruppcertifikatet. Resultatet i hänsynsuppföljningen speglar därmed arbetssätt och utfall även för gruppen.

I resultaten för 2025 noterades en försämring jämfört med året innan kring hanteringen av överfarter, evighetsträd och hänsynskrävande biotoper. Glädjande är dock att resultaten gällande körskador, bryta kal yta, högstubbar, kantzoner och forn- och kulturlämningar är bättre än föregående år. Flera av resultaten kan vara naturliga årsvariationer, men andelen körskador har minskat under fler år vilket är mycket positivt!

Planer inför kommande år och behov av åtgärder

Utifrån resultaten av utförd internrevision, noterade risker och enkätsvaren bedöms att följande behövs under 2026:

- Fortsatt fokus på de skogsägare som genomför åtgärder på egen hand eller med hjälp av entreprenörer som inte anlitas via Billerud.
- Kontroll av de som sålt certifierade volymer till annan part än Billerud.
- Fortsatt behov av att arbeta med uppdateringar av skogsbruksplaner.
- Hur vi väljer träd för att skapa högstubbar och lämna evighetsträd samt naturvärdesträd.
- Fortsätta arbetet med att förebygga och undvika körskador.
- Fortsatt arbete internt med utbildning och kunskapsspridning gällande hantering av samverkan/samråd med samer.

Måluppfyllnad

Ekonomi		
Gruppcertifieringsansvarig deltar aktivt i sammanhang som berör gruppcertifiering och certifiering i stort (ex. möten med ekonomisk kammare och övriga gruppcertifikat)		OK
Gruppcertifikatet ska öka sitt medlemsantal enligt nedan. Mål 2025: 314 st		Nej, missade målet med 5 st
Socialt		
Berörd fältpersonal ska utbildas kring hantering av samråd, samverkan och samplanering med samebyar. Utbildningen hålls löpande när ny berörs personal anställts.		OK
Alla köpare och planeringsspecialister ska minst en gång per år ha möjlighet att delta vid ett utbildningstillfälle med fokus på ett eller flera områden som relaterar till skogsbruksstandarden		OK
Miljö		
Alla köpare och planeringsspecialister ska minst en gång per år ha möjlighet att delta vid ett utbildningstillfälle med fokus på ett eller flera områden som relaterar till skogsbruksstandarden		OK
Varje köpdistrikt ska ha minst en kalibreringsdag per säsong i fält med fokus på planering och uppföljning av certifieringskrav		OK
Målet är att alla som köper och/eller planerar ska ha genomgått nyckelbiotopsutbildning eller motsvarande inom ett år från anställningstidpunkt		Några kallade som inte kunnat gå under 2025
Senast 2030 ska alla medlemmar där krav finns på egen hand uppnå 10 % avsättningar/anpassat brukande		Fortsatt en bit kvar
Senast 31 december 2025 ska det finnas nya uppdaterade certifieringsavtal i Billeruds interna system		Påbörjat, kommer färdigställas 2026
Svarsfrekvensen på den årliga enkäten ska vara minst 90 %		93 %
Minst 90 % av de årliga internrevisionerna ska innefatta fältbesök (oavsett om aktuell åtgärd finns eller inte)		89 %, motiverat med lägre uppfyllnad
Avvikelser gällande start- och internrevisioner i Billeruds interna system ska vara stängda inom utsatt tid		OK